

An Jubiliar al Institutului de Resurse Genetice Vegetale din Sadovo

Автор(и): Растителна защита
Дата: 15.09.2022 Брой: 9/2022

45 години

**ИНСТИТУТ ПО РАСТИТЕЛНИ
ГЕНЕТИЧНИ РЕСУРСИ – САДОВО**

140 години земедельска наука в Садово

Acest an este unul special pentru Institutul de Resurse Genetice Vegetale (IRGV) din Sadovo, care face parte din structura Academiei de Științe Agricole. În 2022 sărbătorim 140 de ani de la începutul științei agricole în Bulgaria, 120 de ani de la deschiderea Stațiunii Experimentale Agricole de Stat Sadovo, 120 de ani de la nașterea celui mai remarcabil om de știință care a lucrat la Sadovo – Acad. Pavel Popov, și 45 de ani de la transformarea stațiunii experimentale regionale într-un Institut de importanță națională. Pe 28–29 septembrie 2022, la Institutul de Resurse Genetice Vegetale din Sadovo va avea loc o Conferință Științifică Internațională cu tema: „140 de ani de Știință Agricolă la Sadovo și 45 de ani de la înființarea Institutului de Resurse Genetice Vegetale”.

Domeniile tematice ale conferinței:

1. Biodiversitatea vegetală, resursele genetice și bioinformatica.
2. Ameliorarea, biotehnologiile și producția vegetală inteligentă.
3. Ecologia, protecția plantelor, agrotehnologiile, alimentația și inovațiile.

Министерство
на земеделието

Селскостопанска
академия
гр. София

Институт по
растителни генетични
ресурси „К. Малков” –
Садово

Научно-
технически съюзи
Клон Пловдив

Acesta este un an festiv pentru noi, și sunteți întotdeauna bineveniți – sunt multe de văzut și multe de învățat.

Sadovo este leagănul științei agricole în Bulgaria

Înființarea și dezvoltarea științei agricole la Sadovo parcurge mai multe etape:

În perioada 1882–1902, câmpul „experimental” de pe lângă Școala Agricolă a adus lumină asupra unei serii de probleme legate de introducerea unor noi culturi necunoscute agriculturii noastre de atunci – bumbac, arahide,

sfecă furajeră și de zahăr, hamei, lucernă, trifoi.

În septembrie 1902, a fost inaugurată oficial Stațiunea Experimentală Agricolă Sadovo, reprezentând un moment esențial, calitativ nou, în dezvoltarea agriculturii în țara noastră.

În perioada 1922–1944, a fost înființat un laborator, câmpul experimental a fost extins și a fost dotat cu echipament adecvat pentru a satisface nevoile procesului agricol. A început activitatea de ameliorare pentru o serie de culturi importante pentru țară, precum grâu, secară, orz și fasole comună, precum și cercetări privind tehnologia de cultivare a acestora.

Până în 1976, activitatea științifică principală din această perioadă a fost legată de ameliorarea grâului comun și de crearea de soiuri care asigură randamente ridicate în condițiile specifice de mediu din sudul Bulgariei. De asemenea, s-a desfășurat o activitate de ameliorare direcționată pentru culturile oleaginoase sudice – arahide, susan și mac. S-au efectuat și cercetări privind agrotehnica acestor culturi.

În această perioadă, la Stațiunea Experimentală au fost create o serie de noi soiuri de grâu. Cel mai faimos dintre ele – soiul Sadovo 1 – a fost la același nivel cu cele mai înalte realizări ale ameliorării mondiale și pentru mulți ani a rămas soiul principal pentru sudul Bulgariei. Pe lângă soiurile de grâu, au fost obținute pentru țară noi soiuri de secară, bumbac, arahide, mac, susan și altele, cu randament ridicat.

În 1977, prin Hotărâre a Consiliului de Miniștri, a fost înființat Institutul pentru Introducere și Resurse Vegetale, redenumit ulterior Institutul de Resurse Genetice Vegetale „K. Malkov”. Resursele vegetale au fost mutate de la Sofia la Sadovo. Direcțiile științifice ale IRGV includ activități de cercetare, aplicate și de serviciu în domeniul resurselor genetice vegetale, al ameliorării și biotehnologiilor. În această perioadă au fost înființate Banca Națională de Semințe, un Laborator de Biotehnologie Vegetală, o grădină botanică, un centru de calcul, un muzeu și un herbariu.

Banca Națională de Semințe din Sadovo

În Banca Națională de Gene Vegetale sunt păstrate peste 69.000 de accesii. Aceasta a fost construită în cadrul unui proiect FAO și inaugurată în 1984. Sarcina ei principală este implementarea programului științific de conservare pe termen lung și mediu a germoplasmei prin semințe în condiții controlate. Banca de gene din Sadovo menține contacte și efectuează schimb necomercial cu peste 100 de bănci de gene, grădini botanice și centre internaționale de resurse genetice vegetale din întreaga lume. În 2002, a fost înființată și o grădină

botanică specializată pentru conservarea *in vivo* a unor specii valoroase, endemice naționale și balcanice. Laboratorul de biotehnologie se ocupă de conservarea *in vitro* a culturilor propagate vegetativ, a speciilor medicinale, aromatice și altele.

Pe lângă istoria sa bogată, Institutul este mândru și de realizările sale. IRGV lucrează cu toate culturile de câmp și are specialiști consacrați pentru ele. Direcțiile științifice principale sunt Resursele Genetice Vegetale și Departamentul de Ameliorare și Genetică. În cei 140 de ani de istorie, aici au fost create 152 de soiuri din 29 de culturi, dintre care 27 sunt incluse în Lista Oficială a Soiurilor din Bulgaria pentru 2022. Pentru grâu, aici au fost create: soiul Katia – cel mai tolerant la secetă soi din Europa; soiul unic Sadovo 1, care timp de peste 45 de ani a fost un standard în țara noastră; soiul Pobeda – cel mai iernat soi al nostru, cu calități foarte bune de panificație, care timp de peste 30 de ani este standard pentru grupa A (grâuri tari); soiurile Prelom, Sadovo 772 și Ghea 1, excepționale prin potențialul lor de producție; soiul „economic” Boryana și multe altele, inclusiv cele mai noi – Gizda, Nikibo, Nadita, Sashets și Blan.

Încercare de revigorare a producției bulgărești de arahide

O altă cultură pentru care Sadovo este renumit este arahida. Soiurile Kalina, Kremena, Orfei și Tsvetelina, create la Institut, au caracteristici gustative excelente și pe toate piețele sunt etichetate „arahide Sadovo”, ceea ce este o garanție a calității. Ca urmare a încălzirii globale, interesul pentru ele a crescut în multe alte țări europene, iar acum ponderea predominantă a semințelor este din ce în ce mai mult destinată Italiei, Ucrainei, Austriei, Germaniei, Elveției, Franței, Portugaliei și altora, în timp ce până de curând sudul Bulgariei era considerat limita nordică a acestei culturi termofile.

La Institut au fost create primele soiuri europene de susan cu capsule nedeshicente – Nevena, Aida și Valya – care pot fi cultivate complet mecanizat, de la semănat până la recoltat cu combinele. Astfel, este complet eliminată munca manuală specifică tuturor soiurilor de susan din întreaga lume (cu excepția SUA), care mărește costurile de producție și face cultivarea susanului neinteresantă.

Cu ajutorul resurselor genetice vegetale de la Institut, au fost create: singurul soi bulgăresc de secară inclus în Lista Oficială a Soiurilor – Milenium, cel mai bun soi de mazăre de toamnă pentru furaj verde – Mir, primul soi bulgăresc de ovăz gol de toamnă – Marina, soiurile cu randament ridicat și rezistență foarte bună la iernat Potok la orz și Denitsa la grâul dur, precum și multe altele la diverse specii de legume.

La IRGV Sadovo se lucrează și cu multe specii alternative potrivite pentru agricultura ecologică, precum alac, mazăre sălbatică, facelie, năut, in, mei, șofrănel și altele.

Institutul este unul dintre principalele centre ale științei agricole din țara noastră, având o autoritate internațională remarcabilă în țări precum Italia, China, Coreea, Franța, Rusia, Suedia, Elveția, în Peninsula Balcanică, chiar în SUA și în multe alte state.